

MLADÝ POLYGRAF

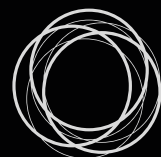
www.instagram.sk/polygraficka

www.facebook.sk/polygraficka

www.polygraficka.sk

FOTO
brigáda
2024

Kurz na ochranu života a zdravia

pre 3. ročník,

Účelové cvičenie

pre 1. a 2. ročník

V turnusoch od 10. 9. 2024 do 20. 9. 2024 sa žiaci tretích ročníkov zúčastnili Kurzu na ochranu života a zdravia. Kurz mali rozdelený do troch turistických dní. Zákaz od 12. 9. 2024 poobedia pre silný nárazový vietor, ktorý vyvracal a lámal stromy, a záplavy nám neumožnil absolvovať v prírode všetky tri túry. Tretiu túru 13. 9. 2024 sme zrušili a museli sme improvizovať v telocvični v suchých a ideálnych podmienkach. Výučba prebiehala formou prednášky a otázok o civilnej a zdravotnej príprave aj s praktickými ukázkami.

Zlé poveternostné podmienky so zákazom pobytov v prírode trvali v Bratislave až do 18. 9. 2024, a tak aj druhý turnus tretiakov absolvoval teoretickú časť 17. 9. 2024 tiež v telocvični. Postupné zlepšovanie počasia nám dovolilo potom zrealizovať ďalšie dve zostávajúce túry.

Prváci a druháci mali v rámci programu šťastie, tí svoje Účelové cvičenia v teréne bez problémov absolvovali.

II. G, II. GMB a II. TMT budú určite aj po rokoch spomínať na túru z Koliby k Železnej studienke s návratom a výstupom pod lanovkou, ktorá preverila ich kondičné schopnosti. Každý by sa mal zamyslieť, ako je to s jeho kondíciou a či nie je čas s ňou aj niečo urobiť. Veď je to hlavne o našom zdraví. Ako sa hovorí, v zdravom tele zdravý duch 😊

Mgr. Ľubica Pistlová, PhD.

Putovanie po cudzích krajinách je viac než len dovolenka na pláži alebo návšteva pamiatok. Je to spôsob, ako si rozšíriť svoje obzory, získať nové informácie, ale aj spoznať seba samých.

V dnešnej dobe je cestovanie jednoduchšie než kedykoľvek predtým, dnes sa môžete rozhodnúť a zajtra sa vydať na cestu, spoznávať rôzne kultúry, o ktorých sme možno doteraz len počuli alebo čítali.

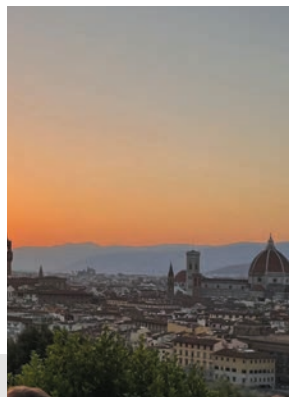
Cestovanie nám pomáha lepšie pochopiť svet. Kontakt s ľuďmi rôznych kultúr, ich jazykom a spôsobom života nás učí tolerancii, rešpektu a empatii. Vnímame rozdiely a zároveň nachádzame aj podobnosti, ktoré nás spájajú. Pri návšteve miestnych trhov, ochutnávaní tradičných jedál či rozhovore s domácimi si uvedomujeme, že svet je omnoho pestrší, než sme si mysleli.

Je to príležitosť zažiť niečo úplne nové, ochutnať tradičné jedlo na rušnom trhu v Maroku, stratiť sa v uličkách Paríža, zažiť dážď v Londýne – to sú tie nezabudnuteľné zážitky.

Takéto spoznávanie rozvíja osobnosť a prináša nové priateľstvá. Nové prostredie, nečakané výzvy a neznáme situácie nás nútia myslieť kreatívne, rýchlo sa prispôbiť a prekročiť svoj tieň. A práve v týchto chvíľach si uvedomujeme, že sme silní a schopní viac, než sme si mysleli. S každým novým dobrodružstvom prichádza aj nová výzva – naučiť sa komunikovať v cudzom jazyku, orientovať sa v neznámom prostredí alebo riešiť nepredvídateľné situácie. Stávame sa flexibilnejšími, otvorenejšími a viac empatickými voči iným kultúram a ľuďom.

Vyrazte na cestu, objavujte, spoznávajte, učte sa!

Ing. Milena Chudá

5	Enviromentálna exkurzia vo Vodárenskom múzeu
6	Štúdium na SŠ v zahraničí Naša štvrtáčka bola v USA
10	Rotterdam University of Applied Sciences – široké spektrum študijných programov
12	Pressing matter 21. Linoryt v kombinácii so...
16	Foto brigáda 2024 – medzinárodná fotografická súťaž SOŠ polygrafickej
22	Môj mesiac v Japonsku – cestopisné zážitky z iného kontinentu...
26	Papier oživa... – naberá (aj) 3D rozmery
27	Súťaž pre žiakov ZŠ – záujemcov o štúdium na SOŠP
32	Slávnostné otvorenie rekonštruovaného COVP – MUDr. Richard Raši, PhD., MPH, minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Mgr. Juraj Droba, MBA, MA, župan Bratislavského samosprávneho kraja, Mgr. Barbora Lukáčová, riaditeľka odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov Úradu BSK, a Ing. Roman Šíp, PhD., riaditeľ SOŠ polygrafickej.

školský časopis

**MLADÝ
POLYGRAF**

riaditeľ
zástupcovia riaditeľa školy

Stredná odborná škola polygrafická
Ing. Roman Šíp, PhD.
Ing. Judita Földesová, Mgr. Martin Švorc
Ing. Patrik Jurkovič

sídlo školy
tel. kontakt
email
web

Račianska 190, 835 26 Bratislava III
+421 2 49 20 92 20
skola@polygraficka.sk
www.polygraficka.sk
www.instagram.com/polygraficka

úprava strán a ilustrácie

Kristína Múčková, Veronika Schullerová
Tomáš Nagy a časopisecký krúžok

časopisecký krúžok
tlač

Ing. Monika Kováčsová
SOŠ polygrafická

Foto: Martin Petrík

Tomáš Mateovič, I. GMA

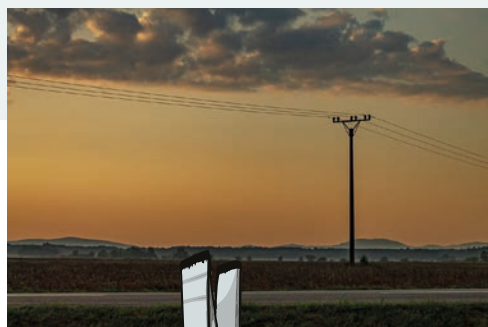
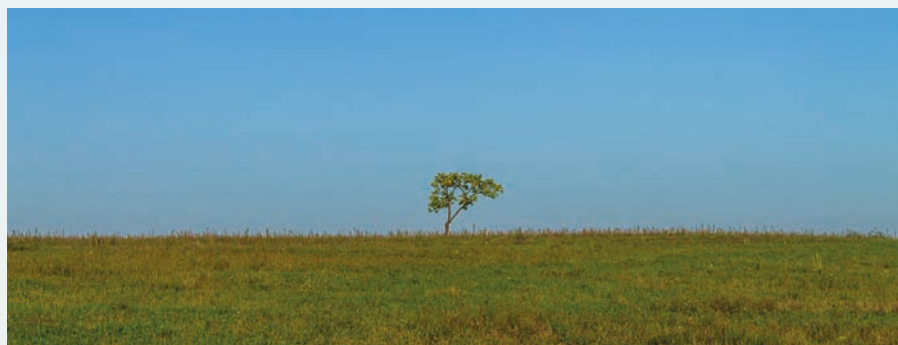
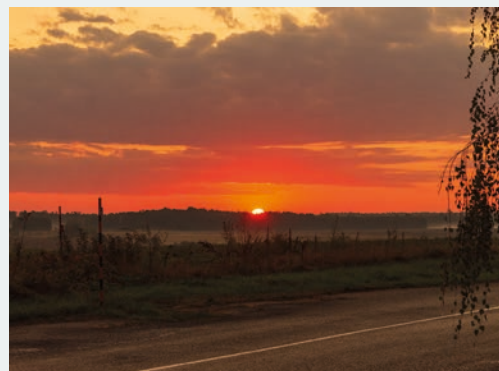
Roduverný Záhorák, tri roky fotografujúci Canonista, miluje vlaky a má ich odfotografovaných naozaj veľa na svojom instagrame, @zahorak1

V septembri tohto roka nastúpil na našu strednú školu SOŠP, ešte je príliš skoro pýtať sa obidvoch strán na dojmy, keď máme za sebou len september, ale pedagogicky pracujeme so žiakmi od začiatku, nečakáme, až sa oni sami zaktivizujú a ozvú sa.

Mnohí sú hanbliví, nesmelí, bojzliví, tajnostkárski. Je to pochopiteľné, veď majú 15 rokov, sú v novom prostredí a zvykajú si.

Toto však Tomáš Mateovič z I. GMA nemá, fotografuje, prezentuje, a keď bude viac „počúvať“ a sústrediť sa, potom to bude všetko ešte lepšie. Štart má celkom slušný, tak mu držíme palce a sledujme ho v reálnom živote, v škole, čo robí, čo fotografuje a aké fotografie bude na sociálne siete pridávať... Tu uverejnené fotografie sú z najnovšej mimovlakovej tvorby... :-)

Martin Petrík, MOV, fotografia a Photoshop

Environmentálna exkurzia vo Vodárenskom múzeu

V stredu 11.9.2024 sa trieda II. GMB zúčastnila na exkurzii vo Vodárenskom múzeu, ktorá bola súčasťou environmentálnej výchovy. Sprevádzala nás pani Gertrúda Rošková, ktorá nám vysvetlila, ako sa z podzemia ťaží voda, ďalej spracováva, čistí v čističkách a uskladňuje. Mali sme možnosť pozrieť sa aj na povalu budovy, kde sme mohli vidieť, ako v minulosti kontrolovali stav vody v rieke.

Ako vzniklo múzeum?

Na internetovej stránke múzea sa dočítate veľa informácií a my sme sa rozhodli niektoré z nich vybrať:

V druhej polovici 19. storočia mala Bratislava asi 40 000 obyvateľov a približne 1 200 verejných studní a fontán,

do ktorých sa privádzala voda z prameňov na úpätí Malých Karpát. Keď už studne nestačili pokryť potrebu pitnej a úžitkovej vody mešťanov, mestská rada sa rozhodla vybudovať verejný vodovod. V roku 1882 ho začala stavať podľa návrhu známeho európskeho odborníka, drážďanského radcu Bernharda Salbacha v spolupráci s riaditeľom stavebnej sekcie spoločnosti C. Korte & Comp v Prahe – Zdenkom Ritter von Wesselym. V Karlovej Vsi bola postavená prvá čerpacia stanica a na Mudroňovej ulici prvý vodojem. Bratislavská vodáreň bola odozvaná do verejného užívania 1. februára 1886. Vodárenské múzeum bolo zriadené Bratislavskou vodárenskou spoločnos-

ťou, a. s., v objekte tejto pôvodnej parnej čerpaciej stanice v Karlovej Vsi a otvorené 20. mája 2006 pri príležitosti 120. výročia vzniku mestskej vodárne. Ako historická pamiatka sa zachovala aj prvá studňa bratislavského vodovodu situovaná na ostrove Sihoť. Budova Vodárenského múzea, prvá studňa i prvá elektrická čerpacia stanica na ostrove Sihoť sú národnými kultúrnymi pamiatkami. Expozícia ponúka pohľad do histórie bratislavského vodárenstva od najstarších čias po súčasnosť. Prezentovaná je na obrazových paneloch a trojrozmerných exponátoch.

Vodárenské múzeum získalo v roku 2015 čestné uznanie Ministerstva kultúry SR v súťaži Pamiatka roka a v roku 2016 získala Vodárenská záhrada titul Park roka.

Na konci exkurzie nám pani Rošková ukázala aj Vodárenskú záhradu, kde sme si mohli napustiť čerstvú pitnú vodu priamo do fliaš. Hlavnou črtou celého priestoru Vodárenského múzea je symbióza techniky a prírody. Odchádzali sme plní nových informácií a s myšlienkou, že vodu si treba vážiť. To, čo my považujeme za samozrejmosť, až takou samozrejmosťou nie je. Veď ako jednoducho stačí otočiť kohútik a voda tečie, ale stojí za tým množstvo úsilia, aby sme mohli mať vodu každý deň, každú hodinu a každú minútu.

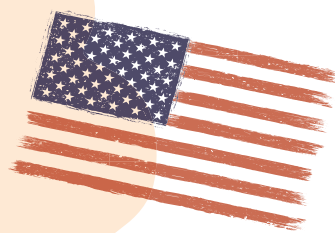
Veronika Jurovčáková,

Karolína Kubíková, Lucia Pitelová,

Petra Štefanovičová, II. GMB

ŠTÚDIUM V ZAHRANIČÍ

Môj rok v Amerike bol jedným z mojich najspontánnejších rozhodnutí, ktoré som kedy urobila. Nikdy by som si ani len nepomyslela, že bude možné takéto niečo zrealizovať. Odísť do cudzej krajiny bez rodiny, kamarátov či známych a byť odhodlaná spoznať úplne niečo nové. Prvé týždne po príchode som si zvykala na ich systém, ktorý bol celkom zaujímavý postavený. Namiesto EduPage používali Aeries, mali tam bežné každodenné poplachy a silného školského ducha. Američania milujú dodržiavať tzv. Spirit Week. Každý deň v týždni sa obliekali podľa stanovenej témy a na základe dôležitosti témy sa rozdávali drobnosti, cukríky a podobne. Toto bolo väčšinou oznámené dva týždne vopred. V pondelok sme mali napr. Dress as a Cowboy/Cowgirl, v utorok BBQ Dad and Soccer Mom a tak ďalej. Tieto dress kódy boli pre nich úplne normálne aj na rôzne športové hry. Americký futbal je, samozrejme, najpopulárnejší spolu s basketbalom a volejbalom.

Každý študent dostal svoje ID na začiatku školského roka spolu s vlastnou fotografiou, čo bolo niečo ako ISIC. S týmto ID sme sa mali preukazovať pred školskou SBS, aby nás pustili mimo areálu školy na obedovú prestávku. Alebo sme mali zadarmo, prípadne zlacnené vstupy na školské a mimoškolské podujatia. Počas obedových prestávok sme mohli ísť

kamkoľvek na 55 minút. A keďže takmer každý Američan nad 16 rokov má vodičský preukaz, stávalo sa, že žiaci museli doslova utekať k autu, aby neostali stáť v 10-minútovej kolóne a neprišli o miesto v oblúbenom fastfoode. Školské obedy sme mali zadarmo, no aj tak vyzerali dosť skromne. Žiaci 9. triedy sú už považovaní za stredoškolákov, teda „Freshmen“. Tí však nemajú povolené opustiť školský areál počas obedovej prestávky. Ak niekto nepríde na hodinu včas, dostane zápis a musí ísť do zborovne pre tzv. tardy, teda záznam o meškani. Ten sa zapíše do systému a žiak si musí odsedieť 30-minútový trest u jedného z učiteľov, kde si zvyčajne robia úlohy.

Čo sa týka vyučovacích hodín, tak tie prebiehali zaujímavý. Pondelky sme mali všetky predmety od prvej až po ôsmu hodinu. Jedna vyučovacia hodina trvala 45 minút. Ako normálny rozvrh. Utorok a štvrtky sme mali 1., 3. a 7. hodinu, ktoré

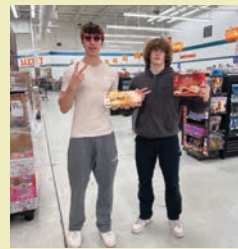

trvali 1 h a 30 min., plus hodinová obedná prestávka a, samozrejme, prestávky medzi danými hodinami. Stredy a piatky to bolo to isté, len ako prvou hodinou sme začínali s druhým predmetom. Číže 2., 4., 6. a 8. Posledná ôsma hodina bola voliteľná žiakom. Keďže som tam bola ako štvrtáčka, pre nich tzv. Senior, tak som mohla mať až 3 voľné hodiny. Žiaci medzi týmto voľným časom strávia učením sa alebo idú domov a neskôr sa vracajú. Ja som si dala voľnú hodinu ôsmu, keďže som chcela chodiť skôr domov, a takto to malo 80 % štvrtákov, lebo vedeli, že na to, aby ich zobrali na dobrú školu, musia mať veľa kreditov, ktoré dosiahnu len tak, že budú na nejakej nimi vybranej hodine. Či už to bol nejaký AP predmet, alebo špeciálne sústredený, napr. architektúra alebo zváranie. Učitelia pristupovali k žiakom „nežným“ spôsobom a väčšinu času mali žiaci veľa priestoru na dokončenie úloh. Niekedy až priam mesiac. Záležalo na učiteľovi. Domáce úlohy nám zadávali do google classroom alebo na nimi vytlačené farebné papiere. Prečo farebné? Ja naozaj netuším. Úloh nám dávali veľa, až priam na plakanie, lenže tak 70 % z nich bolo hotových do 30 min. Bežná angličtina s mojou obľúbenou učiteľkou Mrs. Morrissey prebiehala tak, že nám zadala esej na týždeň a potom dala ďalšiu a ďalšiu. Ak si žiak zabudol dokončiť úlohu, tak buď dostal 0 bodov z 10, alebo 100. Tiež záležalo na závažnosti a na tom, koľko času nám na to daný učiteľ dal. Alebo dostal body, čím si žiak vlastne stanovil známku.

Počas môjho roka som denne navštevovala miestne obrovské „fitko“, veľmi populárne medzi všetkými vekovými kategóriami, i keď nebolo najlacnejšie. Neskôr, keď mi začala atletika, musela som „fitko“ kombinovať s tréningami. V atletike som sa venovala šprintu na 200 m a 100 m a skoku do výšky, kto-

ré som dotiahla až na D1 súťaže pre Californiu. Ľudia tam boli veľmi priateľskí, ale aj dvojtvární – zhruba 80 % z nich. Mala som veľa voľného času, takže som mohla navštíviť aj môjho otca na Floride, kam som si so sebou vzala kamarátku Shyanne K.

Počas celého školského roka sa tam neustále niečo dialo – dráma, tance a podobne. Tance boli dokopy tri, ale ja som

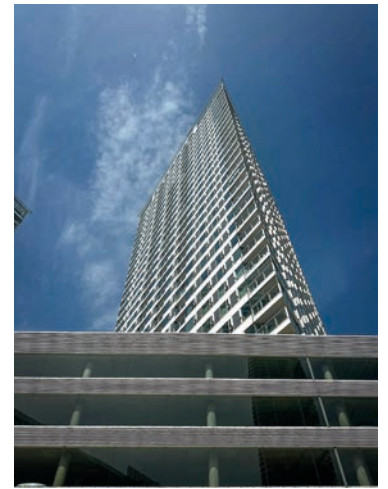
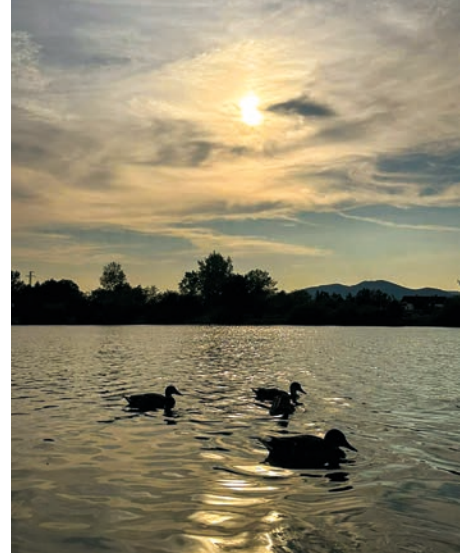

bola pozvaná na ďalšie dva na iné školy. Po finálnom „Prom“ (ples ku koncu školského roka) nasledovala ceremoniálna slávnosť, kde nám rozdávali diplomy za ukončenie amerického štúdia, a neskôr sa konala aj „Sober Grad Night“. Tam sme boli zavretí do druhej ráno. Počas celej noci sme mohli hrať rôzne hry, kasíno bez reálnych peňazí, tombolu, kde som aj ja niečo vyhrala, a bolo tam veľa jedla.

Môžem vám povedať, že ak si myslíte, že všetky tie americké filmy sú vymyslené, mýlite sa. Tí ľudia tam naozaj tak fungujú. Okolie, študenti, prostě všetci a je to úprimne ohromujúce. Ak máte možnosť ísť do zahraničia, neváhajte a choďte si za tým. Kamarátstva a rodinné vzťahy, ktoré som si vytvorila počas minulého školského roka, sú nenahraditeľné. Kiežby som sa tam mohla vrátiť a zažiť to celé znova.

Vanesa Horváthová, IV. GMB

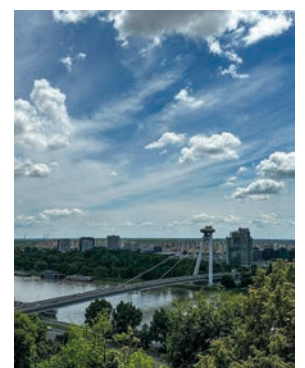
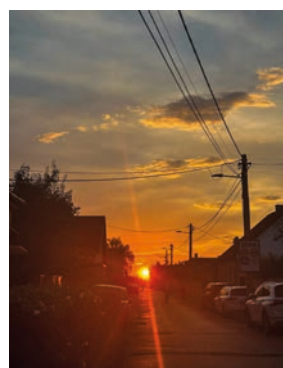
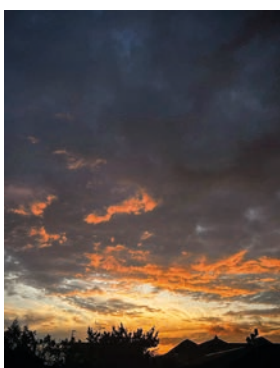
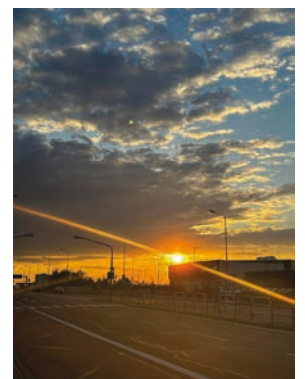
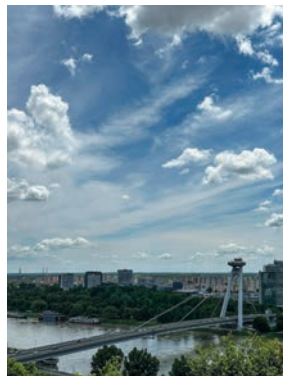

Viktória Čechovičová, II. GMB

Tichá voda brehy myje. Takto by som charakterizoval druháčku Viktóriu. Nenápadná a tichá, neupozorňuje na seba príliš. Fotografuje všetko okolo seba, vidí aj veci, javy a situácie, ktoré iným unikajú a ostávajú nimi nepovšimnuté. Našťastie je tu Viki, jej fotografie ostávajú a my vám ich prinášame, lebo vykresľujú život, ktorý žije, cestovanie vlakom, Malacky a všetko to, kde sa ocitne. Fotografujte mobilom, naberte odvahu a ukážte svoje fotografie a prezentujte sa! Čakáme a dúfame.

**Martin Petřík,
MOV, fotografia a Photoshop**

Dňa 2. 10. 2024 na našej škole prebiehala ekonomická súťaž Finančná sloboda. Pod vedením pani učiteľky Krištofovej sa jej zúčastnili triedy IV. G a IV. GMA. Celou hrou nás sprevádzali profesionálni lektori z OVB. Táto hra slúži na zlepšenie finančnej gramotnosti hráčov. Každý hráč dostane do opatery manželský pár, ktorému pomáha plniť si svoje ciele. Prechádzajú s nimi

Ekonomická hra: Finančná sloboda

30 rokov ich života, uzatvárajú im finančné produkty a čelia rôznym nástrahám. Napriek počiatočným ťažkostiam sa nám podarilo prísť na princíp hry a šikovne využiť naše vedomosti.

Hra bola nielen zaujímavá, ale zároveň priniesla každému účastníkovi cenné skúsenosti vo finančnom plánovaní.

Vítazmi za triedu IV. GMA sú Tímea Neupauerová a Marek Bôžik a druhé miesto obsadili Sára Jaslovská a Klaudia Selecká. Vítazmi IV. G sú Lenka Vitálošová a Nikola Štefániková.

Výhercom gratulujeme!

Marek Bôžik a Klaudia Selecká,
IV. GMA

Foto: Miriam Krištofová

Market Hall

Erasmus Office

Grafisch Lyceum

Rotterdam University of Applied Sciences

Media and Information Technology - CMI poskytuje vysokoškolské vzdelávanie a aplikovaný výskum pre kreatívny priemysel. Ako angažovaný partner vytvára znalosti, zručnosti a odborné znalosti pre neustály rozvoj odvetvia.

CMI v Rotterdame predstavuje výnimočné vzdelávacie centrum, ktoré spája grafiku s modernými technológiami a inováciami. Nachádza sa v jednom z najdynamickejších miest Európy, ktoré je známe svojím avantgardným prístupom k dizajnu, architektúre a kultúre. Rotterdam, mesto s bohatou históriou a povestou kreatívneho centra, je ideálnym prostredím pre vzdelávaciu inštitúciu, ktorá kladie dôraz na vizuálnu komunikáciu, umenie a technológie.

Univerzita ponúka široké spektrum študijných programov zameraných na grafický dizajn, vizuálnu komunikáciu, digitálne umenie a mediálne technológie. Či už ide o študentov zameraných na tlačnú grafiku, interaktívne médiá, alebo nové formy digitálneho umenia, univerzita poskytuje prostredie, v ktorom môžu mladí tvorcovia rozvíjať svoj talent a nápady. Okrem toho sa inštitúcia zameriava aj na prípravu študentov na praktické výzvy, ktoré na nich čakajú v rýchlo sa meniacom svete kreatívneho priemyslu.

Štúdium kladie dôraz na rozvoj kreatívneho myslenia a schopnosť interpretovať a analyzovať vizuálne informácie v širšom spoločenskom a kultúrnom kontexte. V súčasnom svete, kde sú médiá a vizuálna komunikácia všadeprítomné, je dôležité, aby dizajnéri a umelci chápali nielen estetické, ale aj etické a komunikačné aspekty svojho diela.

Jedným z hlavných rysov univerzity je jej prepojenie s praxou. Rotterdam ako mesto poskytuje množstvo príležitostí na zapojenie sa do reálnych projektov a spoluprácu s poprednými spoločnosťami z oblasti dizajnu a kreatívneho priemys-

lu. Táto spolupráca umožňuje študentom získať cenné skúsenosti už počas štúdia, čo im výrazne uľahčuje prechod do profesionálnej sféry. Univerzita tiež pravidelne organizuje výstavy, workshopy a konferencie, ktoré študentom poskytujú priestor na prezentáciu svojich prác a na nadväzovanie kontaktov s odborníkmi z praxe.

Ďalšou výraznou prednosťou CMI je jej medzinárodný charakter. Študenti a pedagógovia z rôznych krajín a kultúr prispievajú k otvorenému a dynamickému prostrediu, v ktorom sa rodia nové nápady a inovatívne prístupy k umeniu a dizajnu. Medzinárodné výmenné programy a spolupráce s univerzitami po celom svete dávajú študentom príležitosť získať globálnu perspektívu, čo je v dnešnej globalizovanej spoločnosti neoceniteľné.

Rotterdam ako mesto zohráva kľúčovú úlohu v živote univerzity. Jeho moderná architektúra, umelecká scéna a multikultúrne prostredie tvoria živnú pôdu pre kreatívne nápady a inšpiráciu. Študenti majú možnosť zúčastniť sa mnohých umeleckých a kultúrnych podujatí, ktoré sa v meste pravidelne organizujú, čím získavajú nielen nové poznatky, ale aj skúsenosti z reálneho kreatívneho prostredia.

Ing. Judita Földesová

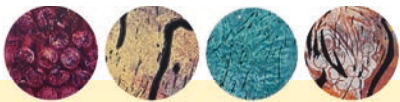

Witte Huis Rotterdam

Pencil and Cube Houses

Pressing matter 21.

Foto: Barbora Molnárová

LINORYT V KOMBINÁCIÍ SO SILIKÓNOVOU PODLOŽKOU

Na grafických technikách je najúžasnejšie to, že ak ich ovládáte, môžete ich navzájom kombinovať a kreatívne spájať. Obe techniky sme si už predstavili a dnes sme namiešali ich kombináciu. Tlač z gélovej podložky je jednoduchá a nenáročná. Ale? Tak ako je to v živote, ak začnete maľbu na podložku vrstviť a zvyšovať nároky, tak prichádzajú komplikácie. Do prvej vrstvy akrylovej maľby sme od tlačili linoryt číslo jedna, podkladový. Linoryt z podložky odstráni farbu a vzniká priestor na ďalšie vrstvenie. Ak sa do ďalšej vrstvy pustíte hneď, podklad sa vám zmieša s aktuálnou vrstvou. Musíte počkať do úplného vyschnutia. Ak ste netrpezliví, môžete použiť fén na vlasy a vrstvu vysušiť. Nemusíte sa báť, silikónová podložka to prežije. Na

vyschnutú vrstvu teraz môžete maľovať ďalej, my sme v tejto druhej vrstve použili bublinkovú fóliu, listy, pečiatky kvetov a pokrčený papier. Opäť čakáme na vyschnutie a prichádza posledná vrstva, pozadie. Na maľbu priložíme papier a pomaly odlepíme maľbu. Vzniká nám monotyp bez použitia grafického lisu. Na záver odtlačíme pomocou grafického lisu, ktorý doteraz čakal, druhý linoryt čiernou farbou. Každá takto vytvorená grafika je jedinečná, aj keď jej základ, „odtlačok linorytu“, je rovnaký.

Rada na záver. Používajte akrylové farby alebo olejové farby riediteľné vodou. Iné pigmenty, razítkovacie farby a atramenty vám môžu zafarbiť silikónovú podložku.

Mgr. art. Barbora Molnárová

KALENDÁR NA ROK 2025

Po polroku sme tu opäť a chceme vám predstaviť znovu cestu 14 grafických prác, ktoré sa budú snažiť uspieť v súťaži NKS (Najkrajší kalendár Slovenska 2025) v kategórii autorský kalendár. Žiaci I. G a II. G vytvorili sériu dvoch linorytov na tému FARBY SLOVENSKA. Základnou podmienkou tvorby bol linoryt, na ktorom bude portrét slovenského dievčaťa alebo chlapca z mesta alebo regiónu, v ktorom žiak vyrastal. V pozadí na druhý linoryt mali študenti použiť ľudový vzor, pamiatku alebo prírodné prostredie z ich rodného miesta. Rozmer oboch linorytov je 22 cm x 35 cm. Takýto veľký formát

riešili prvýkrát. Takže sa rydlom museli poriadne potrápiť a v rôznych malých detailoch išlo kresbe/matrici priamo o život. Prvú etapu máme za sebou, teraz nás čaká vytlačenie monotypu v kombinácii s linorytom. Každý výtlačok je jedinečný, preto výber toho správneho výtlačku pre kalendár bude náročný. Túto techniku vám prezentujeme v stálej rubrike Pressing matter 21. Prvé práce si môžete prezrieť a nabudúce vám podrobne vysvetlíme tvorbu kalendárového listu s kalendárom a jeho možnosti úpravy a grafického stvárnenia v PC.

Mgr. art. Barbora Molnárová

Zelený nákup: Cesta k štýlu, zdraviu a ohľaduplnosti

Dňa 20.9.2024 sme s našou triedou navštívili obchod s názvom Kolo – špeciálne miesto, ktoré sa venuje recyklácii a obnovovaniu starých vecí. Náš deň sa začal hrou Kahoot, ktorú pre nás pripravili v miestnosti obchodu. Témou hry boli recyklácia a spoločnosti, ktoré sa venujú spracovaniu a znovupoužívaniu materiálov. Všetci sme sa zapojili a súťažili, kto z nás bude vedieť najviac wwo tejto dôležitej téme. Po hre nasledovala prezentácia, kde nám pracovníci obchodu vysvetlili, ako sa staré veci dajú premeniť na nové a užitočné predmety. Bolo fascinujúce počúvať, ako dokážu staré, na pohľad nepoužiteľné predmety získať druhý život a aké organizácie sa tým zaoberajú. Potom nás pustili do samotného obchodu, kde sme mali možnosť všetko preskúmať.

Predajňa bola rozdelená na rôzne sekcie – oblečenie, nábytok, knihy a rôzne iné drobnosti. Bolo úžasné vidieť toľko krásnych vecí za symbolické ceny, a keďže väčšina z nich bola zrekonštruovaná alebo zrecyklovaná, všetko malo osobitý charakter. Najviac ma zaujala časť s knihami – staré, ale veľmi zaujímavé tituly, ktoré čakali na nových majiteľov. Niektorí z nás si niečo kúpili, iní len s obdivom prezerali všetko okolo. Celý deň sme sa cítili inšpirovaní a premýšľali sme, ako môžeme aj my prispieť k zlepšeniu životného prostredia prostredníctvom recyklácie.

Olesia Kutniak, II. G

Foto: Emma Šajnohová

Workshop Slovenskej agentúry životného prostredia (SAŽP) s názvom ZELENÝ NÁKUP: CESTA K ŠTÝLU, ZDRAVIU A OHĽADUPLNOSTI bol zameraný na tému, ako zodpovedne a ohľaduplne nakupovať, dozvedieť sa niečo o rizikách a nebezpečenstvách a ako sa správať s ohľadom na životné prostredie pri nákupoch, ale aj o uznaných eko-značkách a výrobkoch. Workshopom nás sprevádzali Darina Baďurová a Dominika Lorencová. Ako už Olesia písala, začiatkom bola hra Kahoot, ktorá preverovala vedomosti žiakov o ekológii. Výhercovia dostali malé spomienkové darčeky. A kto vyhral?

1. miesto – Olesia Kutniak
2. miesto – Lenka Jochová
3. miesto – Jakub Ščepán

Foto: Kristína Múčková

Foto: Monika Solavová

Foto: Lenka Jochová

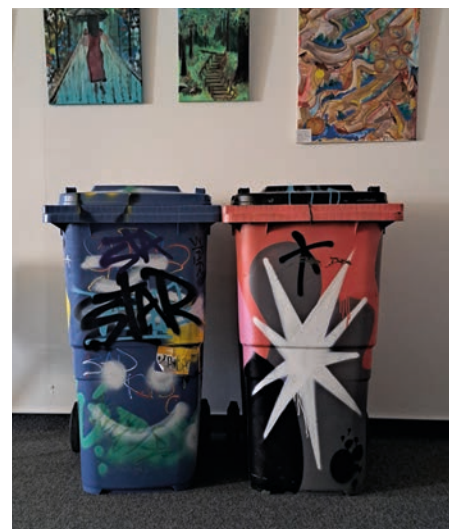

Foto: Viktória Chmelová

Foto: Monika Soľavová

V prezentácii sme sa dozvedeli veľa zaujímavostí. Vedeli ste, že na základe spôsobu života sa určuje deň environmentálneho dlhu? Je to deň, od ktorého by sa planéta Zem do konca roka mala „regenerovať“, aby sa zachovali zdroje pre budúce generácie, ako sme ich mali na začiatku roka. Čím je ten deň neskôr, tým je to lepšie. Znamená to, že Zem na obnovu potrebuje menej času. Ak by sme žili ako v Katare, ten deň by bol už 11. februára a ako v USA, tak 14. marca. Pre Slovensko je tým dňom 12. máj. Celosvetový priemer je 1. august.

Dozvedeli sme sa aj to, aké značky sú udeľované na Slovensku: Environmentálne vhodný produkt a EU Ecolabel. Z polygrafických podnikov na Slovensku má značku EU Ecolabel podnik Slovenská Grafia, a. s., v Bratislave. No a okrem typov značiek sme zistili, že nie je značka ako značka. Niektoré značky sú neurčité, a preto nevieme, aký konkrétny prínos majú pre životné prostredie. Takéto používanie sa označuje ako greenwashing. Často ide totiž o zavádzanie spotrebiteľov. Každá eko-značka má aj svoje registračné číslo, ktoré by malo byť uvedené pod značkou, resp. na výrobku a je možné ho overiť.

Všetko, čo sme sa dozvedeli, čo sme videli, v nás naozaj vyvoláva nutnosť premýšľať, aké životné prostredie chceme nechať nasledujúcim generáciám a ako prispieť k jeho zlepšeniu.

Ing. Monika Soľavová

Foto: Mia Xénia Lopašovská

Foto: Barbora Uherová

Foto: Monika Soľavová

Foto: Martin Petrík

Škola umeleckého priemyslu, Sklenárova 7, 821 09 Bratislava

Vítazom súťaže FOTO BRIGÁDA 2024 sa stala Škola umeleckého priemyslu, Sklenárova 7, Bratislava. Úprimne gratulujeme! Súťažný tím stavil na nezvyčajný nápad. Rozhodli sa fotografovať slizniakov na čerstvej zelenine, čím podtrhli čerstvosť produktov. Slizniakov vlastnoručne hľadali pred budovou SOŠ polygrafickej v absolútne nepriaznivom počasí.

Téma čerstvej kuchyne pre ateliérovú fotografiu v tomto netradičnom prevedení zarezovala v hodnotiacej komisii zrejme najviac. Fotografovalo sa v našom školskom ateliéri. Okrem súťažných a víťazných fotografií prikladáme aj „Making of“ fotografie, aby ste nahliadli do zákulisia hľadania slizniakov.

Prirodoslovna i grafička škola Rijeka, Vukovarska 58, 51000 Rijeka (Chorvátsko)

Tím z Chorvátska prekvapil svojou sériou fotografií fotografovanej v uliciach Bratislavy. Súťažiaci stavili na

V prvej polovici septembra 2024 sa už tradične konala medzinárodná fotografická súťaž FOTO BRIGÁDA 2024. Vďaka súťaži môžu školy medzi sebou zdieľať a porovnávať fotografické zručnosti a zdieľať svoje skúsenosti. V tomto článku vám predstavíme 7 škôl, ktoré bojovali o hlavnú cenu, víťazný pohár.

Tento ročník fotografickej súťaže bol poznačený nepriaznivým počasím. Súťažiaci sa museli vysporiadať so silným dažďom a nepríjemným vetrom. Svoju fototechniku podrobili náročnej skúške a výdrži. Vyzbrojení dáždnikmi, kabátni a pršiplášťami sa pobrali fotografovať do centra hlavného mesta.

Fotografické témy boli prispôbobečné poveternostným podmienkam tak, aby každý bez problémov odovzdal žiadané fotografie.

FOTOGRAFICKÉ TÉMY:

Čerstvá kuchyňa (nový školský fotoateliér)

Jeseň prichádza (mesto)

Nakupovanie (nákupné centrá)

Každá zapojená škola mala k dispozícii nový školský fotoateliér s množstvom inšpiratívnych rekvizít. Rekvizity boli prispôbobečné téme Čerstvá kuchyňa, pričom každý zo súťažiacich mal možnosť zabezpečiť si aj svoje rekvizity.

Hodnotiaca komisia pozostávala z troch porotcov, ktorí mali čo robiť, aby vybrali víťazný tím fotografov: Yvonna Hanáková (akademická maliarka), Peter Blubla (prezident Zväzu polygrafie na Slovensku), Michal Zajaček (profesionálny fotograf).

Foto brigáda 2024

- medzinárodná fotografická súťaž SOŠ polygrafickej

kombináciu modro-červenej farby, ktorá v tomto prevedení dodáva fotografiám chladnú mestskú jesennú atmosféru. Dáždnik pred neónovým nápisom či zamyslený starý pán v električke sú krásnymi zachytenými okamihmi, ktoré si vďaka tomuto tímu môžete vychutnať plnými dúškami.

Drsné fotografické podmienky z dôvodu dlhodobých prudkých dažďov neodradili súťažiacich a tí napriek tomu predviedli maximálny výkon! Výsledky sú perfektné. Napriek tomu, že škola z Rijeky nezískala hlavnú cenu, ďakujeme jej žiakom za účasť v súťaži a výborný výkon!

Zespół Szkół, Poligraficzno-Medialnych, Tysiąclecia 38, 31-610 Kraków, (Poľsko)

Tím z Poľska síce nezískal hlavné ocenenie, no predošlé roky sa im cenu podarilo získať už celkom 2x. Fotografie boli výborné aj tento rok. Téma Čerstvá kuchyňa bola spracovaná aj ako fotografia so všetkými harmonickými odtieňmi zelenej. Nápad kombinovať zelené ovocie a zeleninu s green screenom bol výborný. Téma Nakupovanie priniesla zaujímavú sériu fotografií, kde je cítiť snahu o zachytenie individualít, ich emócií a potrieb. Fotografie pôsobia príjemne a zachytávajú človeka v prirodzenej akcii. Autori umožňujú pozorovateľovi všimnúť si individuality, ktoré bežnému oku v nákupnom centre uniknú.

Foto: Štefan Hričišin

ŠKOLA EU PRAHA, Lipí 1911/193 00 Praha 9 (Česko)

Výborná séria fotografií vznikla práve v tom najhoršom počasí. Hoci škola nezískala 1. miesto od hodnotiacej komisie, výsledky sú skvelé a MUSÍTE ICH VIDIEŤ! Téma Jeseň prichádza a Čerstvá kuchyňa sú v podaní týchto súťažiacich príjemným pohladením duše. Kto by odolal tomu tataráku alebo silnému dažďu, ktorého kvapky sú ostré a čisté bodky?

**Stredná odborná škola beauty služieb,
Račianska 105, 831 02 Bratislava
(Slovensko)**

Stredná odborná škola beauty služieb si pripravila na tému Čerstvá kuchyňa kompozíciu pripomínajúcu baobab. Aj keď to vyzerá jednoducho, pri „Making of“ fotografiách si všimnete, že sa v našom ateliéri tvorcovia celkom potrápili, baobab svietili aj ležmo. S témou Nakupovanie sa súťažiaci popasovali celkom dobre aj v daždivom počasí. Ich pripravení komparzisti dodávajú fotografiám dynamiku a život, jednoducho sa vybláznili.

Pre nás sú súťaže ako FOTO BRIGÁDA skvelým náhľadom do fotografickej skúsenosti iných škôl a naozaj nás teší záujem zapojiť sa. Úroveň súťažných fotografií sa rapídne zdvihla a ich porovnávanie je obťažné, pretože každý zo súťažiacich mal svoj jedinečný štýl. Každý jeden tím úlohu zvládol na výbornú!

**Střední průmyslová škola
polytechnická, Nad Ovčírnu IV 2528,
760 01 Zlín (Česko)**

Střední průmyslová škola polytechnická zo Zlína (ČR) poňala tému Nakupovanie so štýlom. Prijemný elegantný štýl fotografií komponovaných na výšku prináša krásne detaily, napr. decentne nasvietené sklenené visiace stropné dekorácie alebo príjemný čiernobiely kontrast. Páči sa nám, že čím dlhšie ako diváci pozorujeme súťažné fotografie, tým viac lúbivých detailov sa v nich dá nájsť. Fotografia nôh kráčajúcich v daždi síce vybočuje z „fashion“ nákupnej série, ale napriek tomu bol výkon veľmi dobrý.

**Stredná odborná škola polygrafická,
Račianska 190, 835 26 Bratislava**

Naša škola sa do súťaže zapojila svojimi, atmosférou chladnými fotografiami. Pri pohľade na zábery je cítiť pochmúrnosť daždivých dní, ktorú divák prežíva spolu s autorom fotografie. Snaha o zachytenie vyváženej kompozície je viditeľná.

Séria ateliérových fotografií s témou Čerstvej kuchyne zachytáva oku lahodiacu zelenú a červenú kompozíciu, kde je viditeľná príjemná projekcia tieňa na kuchynskú dosku. Ďakujeme Lenke Vitálošovej a Štefanovi „Drihak“ Györödimu za reprezentáciu našej školy v tejto fotografickej súťaži!

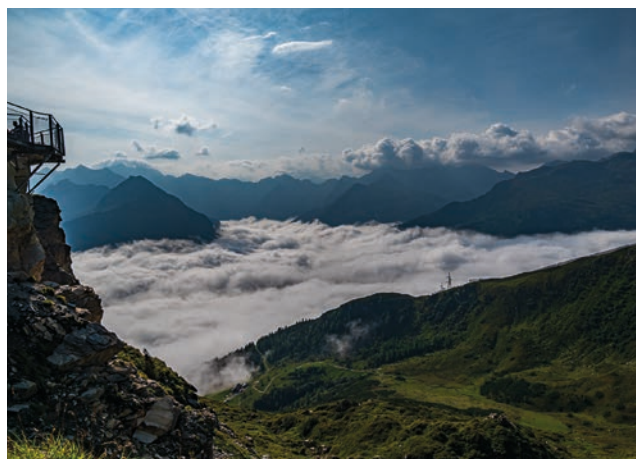
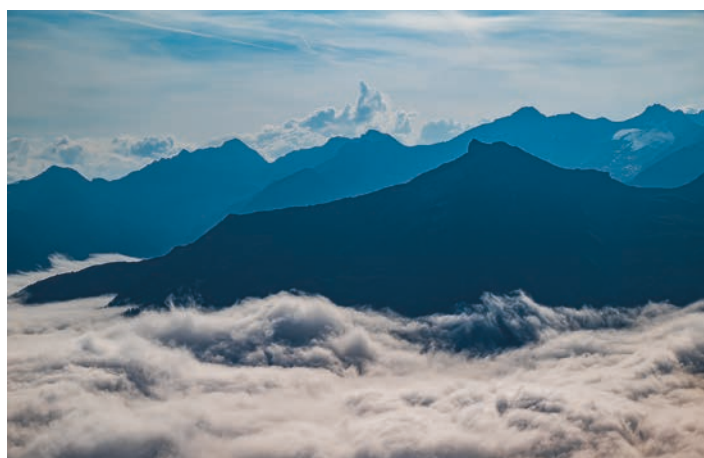
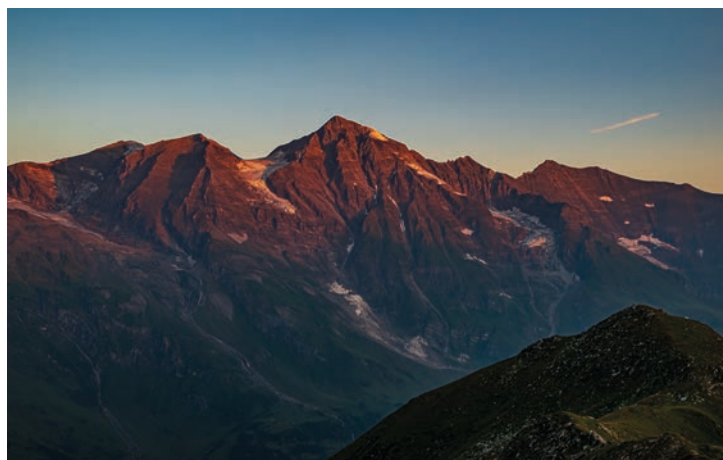
Foto: Martin Petřík

Tohtoročná FOTO BRIGÁDA 2024 bola naozaj príjemným prekvapením a sme radi, že náš nový školský fotoateliér v budove COVP si návštevníci odskúšali medzi prvými!

Všetci súťažiaci medzinárodnej súťaže sa prejavili a ukázali nám svoj uhol pohľadu na svet a veci, ktoré nás obklopujú. Ukázali nám svoje fotografické zručnosti, schopnosť tvoriť v daždivom počasí a to nech je pre nás inšpiráciou do ďalšej tvorby. Za účasť ďakujeme celý organizačný tím súťaže!

Mgr. Štefan Félix Hričišin

Rebeka Kriššáková

V 1. ročníku sa slečna Rebeka vyprofilovala ako mimoriadne pilná žiačka s obdivuhodným nasadením a obetou pre fotografiu.

Kvôli školským fotografiám/úlohám z vlastnej iniciatívy vstávala ráno u starej mamy na dedine ešte za tmy, keď ostatní smrteľníci cez víkend buď ešte nespali a vracali sa domov, alebo sa len prevaľovali na druhý bok a spali ďalej. A výsledkom bol modrohmlistý chotár za dedinou s práve vychádzajúcim krvavočerveným slnkom o štvrtej/piatej ráno.

Nočné zmeny slúžili lekári, pekári, železiari, hasiči, železničiar a iní hrdinskí zamestnanci. A pracovala aj Rebeka. Je to neuveriteľné, ale pravdivé. Do školy priniesla krásne fotografie s obrovským potenciálom, fotografované starým digitálnym fotoaparátom, ktorý mal najlepšie roky už za sebou. Ju to však neodradilo, pracovala poctivo a aj doma komunikovala s rodičmi – sponzormi objektu jej záujmu – o téme nového digitálneho fotoaparátu, samozrejme, už mirrorless najnovšej technológie. Vianoce boli za dverami a Rebeka dostala krásny darček, chvíľu sa s ním zoznamovala a potom začala fotografovať. Je pravdou, že začiatky a aj výsledky technicky neboli vždy úplne ideálne, predsa len to bol úplne iný prístroj ako stará, obúchaná otcova mašina z dôb, keď bol ešte mladík. Bolo treba sa mu prispôbiť, ale nevzdala sa, pochopila teóriu,

pochopila fotoaparát a prácu s ním a fotograficky trénovala po Bratislave a na výletoch, ale zoznámala sa aj s okolím, aby boli jej fotografie raného a večerného svetla lepšie.

Prišli letné prázdniny a rodina vyrazila na výlety. Fotografie, ktoré tu vidíte, sú z rakúskych Álp, sú úchvatné už samotnou podobou prírody, výtvarným okom Rebeky a aj, na čo nezapúdajme, technológiou tvorby obrazu v digitálnom fotoaparáte s kvalitným širokorozsahovým zoomom 24-200 mm. Aj keď daždivé, sychravé, nevlúdne počasie Álp by mnohých odradilo, Rebeku a jej Nikon nie. Pozerajte a učte sa, čo sa dá dosiahnuť poctivým, pravidelným tréningom v čomkoľvek, čo sa vám páči a čo máte radi.

Martin Petrík, MOV
fotografia a Photoshop

Welcome to Japan

Bienvenue أهلاً وسهلاً Добро пожаловать Willkommen
Welkom 歡迎 Velkommen 어서오세요 Selamat datang
Mabuhay Тавтай морилно уу ยินดีต้อนรับ Chào mừng
Alii خوش آمدید Hoşgeldiniz සාදරයෙන් පිළිගනිමු 欢迎
Benvenuti བྱི་ཚེལ་འཇམ་ Tervetuloa स्वागत Bienvenido

Japonsko je vysnívanou destináciou pre mnohých mladých ľudí, či už to bude štýlom života, alebo rastúcou popularitou japonskej kultúry v zahraničí, tento trend neminul ani mňa. Po 7-mesačnom plánovaní cesty sme konečne stáli v Budapešti na letisku. Čakal nás jeden 3-hodinový prestup na istanbulskom letisku, odkiaľ sme leteli dlhých 10 hodín smerom do Japonska. Stále som neveril tomu, že po takej dlhej dobe plánovania a čakania sme na ceste, no keď som prvýkrát videl z lietadla japonské ryžové polia, uvedomil som si, že mám pred sebou mesiac nezabudnuteľných zážitkov.

Brána pred chrámom Sensó-jí

Tokio Skytree

Japonské Nebuta sochy (z papiera) nosené na Alegorických vozoch

Po pristátí a nutných imigračných kontrolách sme sa dostali do krajiny, kde sa začal náš zoznam aktivít, ktoré sme mali naplánované. Prvým bodom bolo zaobstaráť si dobíjateľnú kartu na MHD v Japonsku s názvom Suica a vlakový lístok, ktorý nás o 9 dní dostane do mesta Sendai, kam nás plán viedol ďalej. Po zaobstaraní týchto dvoch dôležitých vecí sme sa dostavili na vlak, ktorý nás odviezol do časti Tokia s názvom Asakusa, kde sme mali naše ubytovanie. Tam sme si uložili naše veci a šli objavovať okolie hotela, keďže sme sa ešte nemohli ubytovať. Po krátkom prechádzaní a hľadaní miesta na naše prvé japonské jedlo sme si uvedomili jednu vec, japonské teplo nie je sranda, vysoká vlhkosť a veľké teploty z nás dostali poslednú energiu. Hodiny ukázali 15:00, čo znamenalo, že náš check-in v hoteli je otvorený a my sa môžeme konečne ísť ubytovať, a hlavne spať.

Boli 3 hodiny ráno, po 12 hodinách spánku sme sa zhodli, že je čas na to ísť preskúmať ďalej, tak sme sa vybrali do spiacieho Tokia. Zastavili sme sa v jednom z mnohých 24-hodinových obchodov v Japonsku, zvyčajne sú menšie a človek v nich zoženie všetko od jedla cez hygienické pomôcky až po oblečenie. Tu sme si nakúpili nejaké raňajky, vodu a vybrali sa smerom k Sensó-dži. Je to najväčší chrám v Tokiu, no zvyčajne býva zaplavený turistami, no vďaka času, v ktorom sme tam prišli, sme ho mohli vidieť v celej jeho kráse, úplne prázdny. Potom sme sa prechádzali po uličkách Asakusy, až kým sme sa nedostali pod Tokio Skytree, jedno z mnohých vyhládkových miest v Tokiu. Odtiaľ po krátkej pauze sme sa vybrali na ďalšie bezcieľne blúdenie po meste, až kým sa neotvorila prvá vec na

(Tokio deň 1-9)

Môj mesiac v Japonsku

našom zozname, pamätná hala venovaná obetiam veľkého zemetrasenia v oblasti, ktorá bola postavená v parku Yokoamičo. Ďalšia zastávka bola asi hodinu od nás, Sumida Hokusai múzeum, inšpirované tradičným japonským štýlom drevorezby Ukiyo-e. V tomto štýle bolo vytvorené jedno z najznámejších japonských diel s názvom Veľká vlna pri Kanagawe. Odtiaľ to bola už iba krátka zastávka na typické japonské kari a potom sme išli naspäť na hotel skryť sa pred najväčším teplom.

V tretí deň sme sa vybrali k cisárskemu palácu v centre mesta. V tento deň bolo jedno z najhorších počasí, priame slnko od rána až do večera, no nechceli sme strácať čas, tak sme to vydržali a šli prvýkrát tokijským metrom. Po týždni na Slovensku mi metro chýbalo, je to jeden z najlepších spôsobov prepravy po meste, často rýchlejší aj ako auto.

Bolo okolo 7 h ráno, keď sme vyšli z klimatizovaného metra na horúce ulice Tokia. Stanica Takebaši sa nachádza neďaleko cisárskych záhrad a parkov v okolí hlavného paláca, keďže blízke okolie paláca aj s múzeami v tejto oblasti sa otváralo verejnosti až od 9 h ráno, tak sme sa rozhodli prejsť sa parkami, ktoré boli dostupné verejnosti kedykoľvek. Najviac nás všetkých prekvapila čistota, zeleň bola príjemnou zmenou po posledných dňoch v betónovej džungli, ktorou je väčšina Tokia. Ďalej sme sa presunuli okolo hradnej priekopy, ktorá bola plná vody. Po krátkej zastávke na schladenie v ka-

naš hotel v Tokiu

nočné Tokio

Kaiseki (tradičná japonská večera)

viarni sme sa vybrali smerom k areálu paláca, bolo tesne pred deviatou. Keď sme sa dostali k bráne, prešli sme kontrolou a boli za hradbami. Prešli sme okolo historických domčekov, zvyškov zo strážnej veže, múzea kolekcie cisárskej rodiny a po asi hodine sme vychádzali opäť von, po dohadovaní sa a blúdení po centre sme sa vybrali naspäť k hotelu, predtým sme sa na odporúčanie domácich vybrali do reštaurácie neďaleko, kde sme vyskúšali japonské tonkatsu. Po obednom oddychu sme sa na večer vybrali do oblasti Akihabara, ktorá je známa pre svoju extravagantnosť, technológiu a taktiež je často pomenovaná ako centrum otaku kultúry Japonska, kde sme strávili čas až do večera.

Ďalší deň sme sa vybrali do Shibuje, je to miesto, kde sa nachádza známa socha psa Hačika, ako aj najpoužívanejší priechod pre chodcov na svete, taktiež známy aj ako Shibuya Scramble Crossing. Po tom, čo sme vystúpili na Šibuyeskej stanici, sme sa po krátkom blúdení dostali k soche Hačika, kde nás čakal dlhý rad ľudí, ktorí čakali na fotografiu s ním, priechod sa nachádzal neďaleko, názov perfektne popisoval množstvo ľudí, ktorí tam prechádzali, keď na semaforoch nabehla zelená. Po jednom priechode sme sa vybrali na najvyššie poschodie budovy, aby sme mali výhľad aj zhora. Chvíľu sme pobudli hore. Ďalej sme sa vydali k chrámu Meidži Džingu, je to starý chrám, ktorý bol zasvätený cisárovi Meidži a jeho manželke, cisárovnej Šóken. Položený je v strede hustého parku Yoyogi. Odtiaľ sme sa premiestnili na najpoužívanejšiu vlakovú stanicu v Šindžuku. Čistá rozloha tejto stanice je šokujúca, má 5 poschodí, zdala sa nám nekonečná každýmraz, keď sme tam boli.

Ďalší deň nás čakala Uenská ZOO, ktorá sa nachádza v rovnomennom parku, ktorý sa počas sezóny čerešní sfarbí na ružovo. V ZOO sa nachádzalo mnoho zvierat, no panda veľká dostala najviac pozornosti od všetkých návštevníkov, stáli tam rady. Taktiež sa tu nachádzali aj iné zvieratá ako žeriavy či malé červené pandy a tučniaky. Krátky deň ukončila návšteva kórejskej reštaurácie.

Shibuya crossing
(najpoužívanejší priechod
pre chodcov na svete)

Šintoistická svätyňa

Ďalší deň bol opäť nabitý, začínal návštevou múzea éry Šówa v Japonsku, čiže histórie japonskej druhej svetovej vojny, nasledovala prechádzka okolo menších svätýň skrytých medzi veľkými mrakodrapmi Tokia. Po obede sme sa vybrali na vládnu kancelársku budovu prefektúry Tokia, na ktorej sa dá zdarma vyjsť na 48. poschodie vo výške 242,9 m, z ktorej je výhľad na veľkú časť Tokia. Večer nás čakalo stretnutie so Slovákom, ktorý žije v Japonsku už 10 rokov, bolo prekvapivé, že v obrovskom Tokiu sme sa stretli zrovna s niekým z nášho malého Slovenska. Po krátkej prechádzke po oblasti Nakano sme sa vybrali smerom na hotel prichystať sa na zajtrajší odchod z mesta a presun ďalej.

Ráno nezostávalo nič iné, ako zobrať kufre, sadnúť na stále plné ranné metro a odviezť sa smerom na tokijskú stanicu, kde po chvíľe hľadania sme našli naše nástupište, na ktoré onedlho prichádzal zelený Šinkansen smerujúci do Sendaiu...

Stanislav Nič, majster ODV

Pamätná hala obetiam v Tokiu (Tokyo Memorial Hall), modlitebné miesto

Foto: Stanislav Nič

Šinkansen (japonský rýchlovlak)

Papier ožíva: Tvorba 3D sôch

Vďaka 3D modelovaniu sme získali množstvo nových príležitostí na propagáciu a samotné modely môžeme využívať kdekoľvek – v animáciách, v interaktívnych aplikáciách VR/AR (virtuálna a rozšírená realita) či dokonca aj v offline priestore. Jediný rozdiel je v tom, či pracujeme s high-poly alebo low-poly modelmi.

A práve low-poly, resp. nízkopolygónové modely, teda tie, ktoré sú zložené z menšieho počtu polygónov a nie sú príliš detailné, využívame pri tvorbe papierových sôch a dekorácií rôznych veľkostí a tvarov. Niektoré môžeme zavesiť na stenu, iné nám stoja na zemi, na poličke či na stole a skrášľujú tak celú miestnosť. Okrem toho vieme vytvoriť aj praktické pomôcky, napríklad karnevalovú masku alebo stojan na perá. Mnoho ľudí si ich však zamieňa s japonským umením skladania papiera – origami. Podstatný rozdiel je ale v tom, že origami je vytvorené z jedného kusa papiera, kdežto low-poly objekty tvorí niekoľko menších dielikov zlepených k sebe.

Celý proces výroby takejto papierovej sochy môžeme zhrnúť do niekoľkých krokov – tvorba 3D modelu, rozloženie modelu na 2D model a zároveň na niekoľko menších častí, tlač, vystrihnutie, bigovanie/ryhovanie a následné lepenie a skladanie. Ja tvrdím, že papier je skvelý materiál, a v tomto prípade to platí dvojnásobne. Môžeme si celý objekt vytlačiť buď priamo na farebný papier, alebo použijeme biely a následne si ho vlastnoručne pokreslíme, vymalujeme či polepíme, čím vytvoríme jedinečný a neopakovateľný dizajn. Fantázii sa medze nekladú!

Mgr. Monika Babušeková

Súťaž pre žiakov základných škôl

Milý žiak základnej školy, táto stránka školského časopisu je venovaná práve tebe. Tak ako v predchádzajúcich číslach, aj tentokrát máme pre teba zaujímavú súťaž.

Určite už vieš, že sa v našej škole spája kreativita, originálne nápady, tvorivosť a navrhovanie. Nejde však len o počítačové zručnosti. Dôležitá je aj samotná práca s papierom. A aby tvoja práca mala aj praktické využitie, pripravili sme si pre teba skladačku – rozkošnú chobotničku a.k.a. papierový stojan na perá a ceruzky.

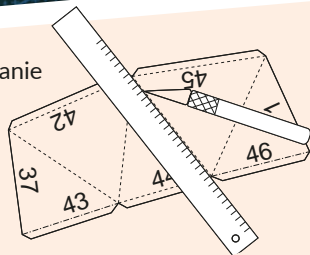
Ukáž nám, čo v tebe je, a zapoj sa do súťaže, v ktorej môžeš vyhrať tričko s potlačou! Ako?

Postup je nasledovný:

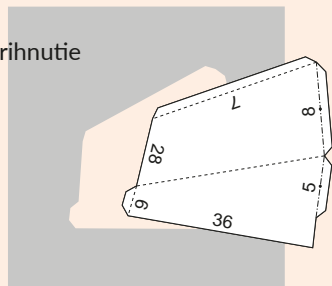
- vyfarbi/vymaľuj jednotlivé časti chobotnice (v prílohe),
- pomocou pravítka a oblej (tupej) časti nožníc vytvor ryhy pozdĺž prerušovaných čiar,
- jednotlivé časti vystrihni,
- zlož - čiarkované čiaru skladaj k sebe, bodko-čiarkované od seba (pozri obrázok),
- nájdi rovnaké čísla a jednotlivé časti zlepi k sebe,
- svoj výtvar odfoť a pošli do správy na našom Instagrame @polygraficka najneskôr do 30. 11. 2024.

Najoriginálnejšiu a najatraktívnejšiu chobotnicu odmeníme vecnou cenou.

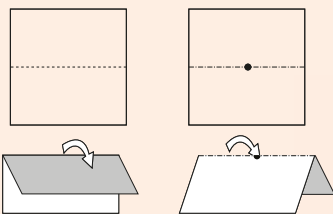
ryhovanie

vystrihnutie

zloženie

duševné zdravie

Vyčerpanie a vyhorenie učiteľov

Vyhorenie sa týka akejkoľvek profesie, ale najčastejšie v profesiách, ktoré pracujú s ľuďmi, a k nim profesia učiteľa jednoznačne patrí. Z prieskumu inštitútu Konvalinka z roku 2021 sa až u 26 % učiteľov objavili príznaky vyhorenia a mnohí uvažovali o odchode z tejto profesie. Nehovoriac o pandemickej situácii, ktorá v tom období nastala a keď nastúpili pocity, ktoré dovtedy nepoznali.

Čo znamená vyhorenie a kedy zistíme, že sme prekročili hranice a už nejde iba o zlú náladu, ktorá sa dennodenne opakuje? Nastupuje neustály pocit úzkosti, frustrácie či celkovej nechuti do niečoho, čo bežne robíme, čo v prípade učiteľov je vyučovanie a s ním spojené aktivity. Syndróm vyhorenia je stav chronického stresu, ktorý vedie k fyzickému a emocionálnemu vyčerpaniu, cynizmu, odpojeniu a pocitu nedostatočnosti nás samých alebo našich výkonov. Učitelia sú naučení podávať vysoký výkon a hľadajú spôsoby, ako sa stále zlepšovať. To vedie mnohých k perfekcionizmu, keď im nezostáva čas na zotavenie a odдых. Prichádza pocit neefektívnosti, fyzické a emočné vyčerpanie. Cynizmus učiteľa sa prejaví pocitom odpojenia od práce, izoláciou a stratou radosti z nej. Nemá motiváciu na prípravu hodín, stáva sa apatický, prestáva mu záležať na tom, čo sa v škole deje. Nastupuje nevoľnosť, nespavosť, zúbdlivosť a stále častejšia depresia.

Kariérny pedagóg Ben Johnson radí učiteľom: „Starajte sa o svoje fyzické a psychické zdravie... Ak ste chorí a vyčerpaní, nechodte na hodinu... Hovorte o tom s kolegami... Požiadajte o pomoc odborníka... Doprajte si prestávku a čas pre seba... Učte sa niečo nové a počúvajte svojich žiakov...“

Pekné rady, len som sa tak zamyslela, koľko z nich je realizovateľných pre učiteľov... Doprajte si prestávku a čas pre seba a nechodte na hodinu...???

Počúvame a čítame každý deň, ako záťaž a syndróm vyhorenia sú súčasťou nášho každodenného života. Ale nejde náhodou o synonymá, ktoré majú vyjadriť zvýšené nároky kladené súčasťou dobou a tiež spôsoby, ktorými sa pred nimi človek bráni?

Tých aspektov a okolností, ktoré k tomu vedú, je veľa a návod na predchádzanie vzniku či recept na vyliečenie nedostaneme. Od osobnosti človeka cez prostredie, v ktorom žije a pracuje, až po rizikové profesie.

Jedným z odborníkov, ktorí hľadali hardines, tzv. neprekonateľnú odolnosť ako vlastnosť organizmu, ktorá bráni človeku podľahnúť stresovým udalostiam, nech sú akokoľvek ťažké a namáhavé, bol J. Křivohlavý. Podobne aj Vašina skúmal záťaž u učiteľov a overoval vzájomný vzťah medzi hardines a zdravotnými problémami. Suzanne Oulellette Kobasa to označila ako súbor osobnostných rysov, ktoré pomáhajú človeku zvládnuť záťaž. Zistila, že psychicky odolná osobnosť vykazovala tri základné charakteristiky: viera vo vlast-

nú schopnosť ovplyvňovať a kontrolovať svoje zážitky, oddanosť a angažovanosť vo svojom živote a schopnosť chápať životné zmeny ako pozitívne výzvy. Definovala tri základné zložky, ktoré sú charakteristické pre hardines – neprekonateľnú odolnosť človeka: commitment – schopnosť nadchnúť sa a odovzdať sa práci, rodine, životu a veriť, challenge – výzva, ktorou je chápaná prekážka, control – schopnosť prevziať vládu nad svojím životom. Teórie sú pochopiteľné, ale veľakrát ich nevieme sfunkčniť a použiť správne. Ide o množstvo faktorov, životné situácie, rôzne okolnosti, osobnostné charakteristiky či predispozíciu človeka s vrodenu zraniteľnosťou v kombinácii s výchovou. Ide o nekonečné množstvo vplyvov na náš život. Dostávame ich dennodenne a učíme sa ich zvládať, žiť s nimi, rozumieť súvislostiam a učiť sa im predchádzať. Niekedy je to zvládnuteľné, inokedy nás to prevalcuje a pokiaľ to v dohľadnej dobe nevyriešime a prídu ďalšie, môžeme vyhoriť. Môžeme byť už zajtra v stave, keď nám chýba len krok a všetko je opäť zvládnuteľné alebo naopak.

Je veľa techník na zvládnutie a sú situácie, keď fungujú, ale môžu prísť aj také, keď nevieme, ako ďalej a čo s tým, nevieme sa pohnúť z miesta. Vtedy už naozaj treba požiadať o pomoc, prijať

Ilustrácia Nikola Štefániková

pomocnú ruku a zistíme, že stačí niečo zmeniť a zmení sa aj náš vnútorný pocit. Čo nie je ľahké v role učiteľa tu a teraz, hneď. Nemôže si dať nohy na stôl a vypnúť, keď cíti, že je toho veľa zo všetkých strán. On musí vždy vedieť, všetko vidieť, na všetko správne reagovať, vždy mať tú neprekonateľnú energiu a schopnosť na všetko nájsť správnu odpoveď a riešenie.

Mali by sme asi v prostredí školy všetci pochopiť jedno... Jedni dávajú, druhí prijímajú a tretí vytvárajú prostredie pre to, aby to fungovalo. Spoločnú

máme všetci snahu a chuť robiť všetko pre správny a hodnotný výsledok. Žiak je spokojný, keď môže získať informácie a zručnosti, aby vedel čo najviac, preto je tu na škole. Učiteľ je spokojný, keď môže čo najlepšie naučiť s najväčším množstvom informácií, a má z toho dobrý pocit. Každý učiteľ robí túto prácu preto, lebo ho baví, to je poslanie a nie práca. No a v konečnom výsledku musia byť vyhovujúce aj podmienky. Nie vždy je všetko super, to sa asi nedá. Dá sa ale vážiť si veci a ľudí, rešpektovať sa navzájom, pomáhať si spríjemniť

aj náročné dni, oceniť snahu a pochváliť sa. Dá sa chcieť a môcť prispieť k príjemnej atmosfére a odmeniť akokoľvek. Dá sa vidieť, že niekto potrebuje pomoc, a nebyť k tomu lahostajný a dajú sa tiež vytvoriť podmienky, aby to všetkých inšpirovalo a mali dobrý pocit z výkonu. Vtedy sa dajú zvládnuť aj veľmi náročné dni a môžem z nich mať aj veľmi dobrý pocit. Skúsme pre to všetci spraviť každý deň jednu maličkosť. Ďakujem.

Mgr. Eva Limbecková
školský psychológ

NEVESTA

Réžia: Juraj Nvota

Hrajú:

Zuzana Konečná, Szidi Tobias, Miroslav Noga, Zita Furková, Pavol Šimun, Ady Hajdu, Marián Labuda ml., Juraj Kemka, Anna Šišková a ďalší.

Návšteva divadelného predstavenia NEVESTA

V jeden upršaný deň, konkrétne v piatok 13. septembra 2024, nás pani učiteľka Jakúbková zobrala na divadelné predstavenie *Nevesta*, ktoré sa hralo v divadle Astorka. A tu je recenzia spomínaného predstavenia.

Príbeh zo začiatku vyzerá veľmi odľahčene, spoznávame hlavnú postavu Lízinku, tridsaťročnú starú dievku (Židovku) s bohatým charakterom. Mne bola Lízinka od začiatku veľmi sympatická, herečka sa výzorom na túto rolu hodila a zahrála to vynikajúco, prežívala emócie spolu so svojou postavou. Ďalšou mojou obľúbenou postavou sa stala stará trafikantka, ktorá bola smiešna, no neskutočne milujúca.

Keď sa dej začne rozvíjať, dozvedáme sa, aká je v období Slovenského štátu situácia – vládne tu nacizmus. Ten poznačí rodinu, v ktorej majú nevydatú dcéru, ale aj celú židovskú komunitu.

Na záver predstavenia vidíme veľmi silnú scénu, v ktorej sú na plátno premietané mená registrovaných dievčat, odvedených do pracovných táborov. Táto scéna je neskutočne silná a srdcervúca. V celom predstavení naozaj silno cítim zub času, divákovi sa po ponorení do deja zdá, akoby sa pozeral cez stroj času.

V podstate nie je jediná vec, ktorú by som hre *Nevesta* mohla vytknúť, pretože je to kus kvalitne odvedenej práce, dielo, ktoré má zmysel. Páči sa mi, že

je v ňom ukázané, ako zlá doba dievča vytrhla z obvyčajného, jednoduchého života, ktorý prežíva väčšina z nás, a vrhla ho do niečoho hrôzostrašného. Predstavenie je tragikomické. Zaujímavé na ňom je aj to, že je sprevádzané živou hudbou, čo si myslím, je veľkým bonusom.

Divadelné predstavenie odporúčam úplne každému. Výborne zobrazuje tému, o ktorej treba stále rozprávať, aby sa ľudstvo poučilo a história sa nezopakovala. Vcítienie sa do postavy, ktorá si niečím takým hrozným prechádza, dokáže niečo v človeku zmeniť a možno mu aj pripomenúť, aby si viac vážil život, ktorý momentálne žije.

Barbora Durcová, IV. TMT

Zo života v internáte

Klavírne talenty v ŠI

Všetci ubytovaní žiaci spolu s vychovateľkami boli milo prekvapení, keď sa v našom internáte v tomto školskom roku objavili nové talenty.

Ubytovaní žiaci nám vedia spríjemniť čas večere hraním na klavíri. Takýto zážitok nám sprostredkovali Filip Gorog z I. SPŠ dopravnej, Ester Kraslanová z I. GMA, Kevin Baláž z I. GMB, Alex Oravec zo IV. SPŠE, Andrea Svatíková z I. GMB.

Vďaka sme im poďakovali a podporili ich veľkým potleskom. Dúfame, že náš svojím hraním potešia aj nabudúce.

Monika Ella Ralbovská, III. G

Jesenné tvorivé dielne v ŠI

V tomto jesennom období sme si aj my, ubytovaní žiaci, zmysleli robiť jesennú výzdobu izieb a spoločenskej miestnosti. Už na každom kúsku na nás pozerá nejaký recyklovaný odpad. Tentokrát sme sa rozhodli použiť textil, ktorý bol určený na vyhodenie. Vdýchli sme mu nový život. So zapojením našej fantázie a našou nenáročnou prácou sme vytvorili dekoračné tekvičky.

V našej recyklácii plánujeme pokračovať aj naďalej.

Adela Čepcová, I. GMB

Zábava a chuťový zážitok pre všetkých

Internátny život môže byť často hektický a chaotický, no pečenie pizze ponúka príjemnú pauzu a prináša kúsok domova priamo do školských ubytovní.

Do pečenia sa zapojilo viacero dievčat z rôznych izieb a dokonca aj Paťo z I. GMA a pani vychovateľka Šuranová. Celú akciu perfektne viedla Zuzka, II. SOŠMIŠ, ktorá mala už skúsenosti z minulého roka. Pomáhali jej Ester (I. GMA), Heňa (I. OA) a Naty (I. G). Všetko sa to začalo jednoduchým nápadom: „Čo keby sme si dnes večer upiekli pizzu?“ Stačí niekoľko základných surovín: cesto, paradajkový základ, ktorý nám z kečupu, z pretlačeného cesnaku a oregana – vytvorila Zuzka, syr, červená cibuľa a obľúbené prísady, a miestnosť 416 sa môže premeniť na provizórnu kuchyňu. V niektorých internátoch sú spoločné kuchynky, kde si môže každý pripraviť vlastnú verziu tohto talianskeho pokrmu, no niekedy stačí len rúra na pečenie. Keďže pizza je jedlo, ktoré

je ľahké prispôsobiť, študenti si môžu vytvoriť vlastné verzie presne podľa svojich chutí a možností. Pečenie pizze nie je len o samotnom jedle, ale aj o budovaní priateľstiev. Pri príprave jedla sa často zapoja viacerí spolubývajúci, ktorí pomáhajú s prípravou alebo aspoň sledujú proces a dodávajú inšpiráciu. Taktiež je to skvelá príležitosť stretnúť sa s ľuďmi z iných izieb či poschodí, vymieňať si nápady alebo len tak pokecať. Často sa z takejto nevinnej aktivity stane plnohodnotný večer plný smiechu a dobrej nálady. Nezáleží na tom, či ide o jednoduchú Margaritu alebo preplnenú verziu s piatimi druhmi syra, podstatné je, že každý kúsok pizze chutí lepšie, keď je pripravený a zjedený v dobrej spoločnosti.

Ak hľadáte spôsob, ako si spríjemniť večer a zároveň si dopriať niečo chutné, neváhajte a pozvite kamarátov na internátnu pizzapárty.

Monika Ella Ralbovská, III. G

ŽUPNÝ ŠPORTOVÝ DEŇ

Dňa 25. 9. 2024 sa opäť konal pod záštitou Bratislavského samosprávneho kraja Župný športový deň. Za miesto konania zvolili organizátori atletický areál Mladé Gardy. Športový deň otvoril príhovorom predseda BSK Juraj Droba. Počas celého dňa boli na pódiu hudobný program a fotografovanie. Každý žiak dostal balíček s občerstvením.

Súťažilo sa vo volejbale, florbale, futbale, plážovom volejbale, vedomostnej súťaži, 3 x 3 basketbale a v atletike v disciplínach – beh na 100 m, beh na 800 m, MIX štafeta 4 x 100 m, skok do diaľky.

Z kolektívnych športov sa usporiadatelia rozhodli, že si žiaci zmerajú sily v najviac obľúbených kolektívnych športoch medzi stredoškólakmi, a to vo futbale, volejbale, florbale a basketbale.

Chlapčenský výber našej školy súťažil vo florbale. Hralo sa v troch skupinách po tri zápasy. Postupne si naši žiaci zmerali sily so svojimi rovesníkmi zo Spojenej školy J. Hronca na Novohradskej, Súkromnej strednej školy M. C. Sklodowskej a SOŠ technickej na Vranovskej v troch zápasoch. Prvý zápas chlapci prehrali tesným výsledkom 0:1. V druhom stretnutí sme sa stretli

s vysokým favoritom celého florbalového turnaja, čo sa potvrdilo aj nepriaznivým výsledkom na skóre, keď sme prehrali pomerom 0:4. V treťom zápase si chlapci napravili chuť a podarilo sa im zaknihovať výhru v pomere 2:1 po samostatných nájazdoch. Celkovým víťazom florbalového turnaja sa stali žiaci z Gymnázia v Pezinku, na druhom mieste skončili žiaci z našej skupiny zo Súkromnej strednej školy M. C. Sklodowskej a na treťom mieste žiaci z Gymnázia na Grösslingovej ulici.

Dievčatá našej školy sa predstavili vo volejbale. Hralo sa za dažda na tráve a tak „dobiehačky“ k lopte boli veľakrát na hrane úrazu. Hralo sa v štyroch skupinách po tri zápasy. Žiaľ, v zostave chýbali dve naše hráčky, z toho jedna kľúčová, čo sa odrazilo v našej hre a vo výsledkoch. Postupne sme v našej skupine hrali s dievčatami zo Spojenej školy - Gymnázia na Pankúchovej, Obchodnej akadémie na Nevádzovej a Gymnázia I. Horvátha. Víťazom našej skupiny sa stali žiačky zo Spojenej školy - Gymnázia na Pankúchovej, ktoré celkovo skončili na druhom mieste. Na treťom mieste skončila Spojená škola - Gymnázium na Ostredkovej a víťazkami sa stali dievčatá z Gymnázia L. Novomeského na Tomášikovej ulici.

Za predvedené výkony a reprezentáciu školy našim chlapcom a dievčatám ďakujeme :).

Mgr. Ľubica Pistlová, PhD.

Foto: Ľubica Pistlová

Slávnostné otvorenie Centra odborného vzdelávania a prípravy na SOŠ polygrafickej

Dňa 19. septembra 2024 sa na našej škole konalo slávnostné otvorenie zrekonštruovaného Centra odborného vzdelávania a prípravy (COVP), realizovaného v rámci európskeho fondu regionálneho rozvoja a programu: **Integrovaný regionálny operačný program**. Táto významná udalosť prilákala množstvo významných hostí, medzi ktorými nechýbali MUDr. Richard Raši, PhD., MPH, minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Mgr. Juraj Droba, MBA, MA, župan Bratislavského samosprávneho kraja, Mgr. Barbora Lukáčová, riaditeľka odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov Úradu BSK, a Ing. Roman Šíp, PhD., riaditeľ SOŠ polygrafickej.

Slávnostný program otvorili príhovory jednotlivých hostí, ktorí zdôraznili význam

tejto investície do modernizácie odborného vzdelávania ako takého i do vzdelania v oblasti polygrafie. Po oficiálnych príhovoroch nasledovalo slávnostné prestrihnutie pásky, ktoré symbolicky odštartovalo nové obdobie v histórii školy.

Následne sa hostia zúčastnili prehliadky novozrekonštruovaných priestorov. V galérii PETIT si mohli pozrieť dobové fotografie, ktoré mapovali históriu výstavby školy a priebeh samotnej rekonštrukcie COVP. Veľký záujem vzbudila aj prehliadka praktického vyučovania, počas ktorej sa hostia mohli zoznámiť s vyučovacím procesom, technológiami a zariadeniami, ktoré sú v škole k dispozícii. Medzi najväčšie lákadlá patrila prehliadka nových učební, nového štvorfarebého poloautomatického ofsetového tlačové-

ho stroja Ryobi, polygrafického múzea a učebne obalov s vyrezávacím plotom IEcho, ktoré boli zaobstarané v rámci rekonštrukcie COVP.

Na záver slávnostného otvorenia bolo pripravené pohostenie, o ktoré sa v spolupráci so SOŠ Farského postarali žiaci oboch škôl. Medzi pozvanými hosťami boli okrem zástupcov BSK a predstaviteľov polygrafických firiem aj riaditelia niektorých stredných škôl v Bratislave.

Otvorenie Centra odborného vzdelávania a prípravy predstavuje významný míľnik v histórii SOŠ polygrafickej. Moderné vybavenie a zrekonštruované priestory umožnia žiakom získavať kvalitné vzdelanie v oblasti polygrafie a pripraví ich tak na náročné požiadavky súčasného trhu práce.

Ing. Patrik Jurkovič
Foto: Martin Petřík